

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата юридичних наук, доцента Пендюри Максима Миколайовича на дисертацію Миронця Юрія Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні», подану на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Ступінь актуальності обраної теми. В умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства питання ефективного інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності набуває особливої актуальності. Сучасну освітню діяльність уже неможливо уявити без цифрових технологій, які не лише сприяють доступу до знань, а й забезпечують інтерактивність та індивідуалізацію навчання. Україна як частина глобального світу активно впроваджує інноваційні рішення, однак ці процеси потребують наукового обґрунтування, урахування світових практик та адаптації до національних умов.

Зростаюча залежність від інформаційно-комунікаційних технологій висуває перед освітянами нові виклики. У зв'язку з цим актуальність рецензованого дослідження зумовлена необхідністю формування ефективної стратегії впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освіті.

Таким чином, дослідження Миронця Юрія Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні» є критично важливим для забезпечення конкурентоспроможності української освіти у світі. Крім того, результати дослідження сприятимуть розвитку інноваційних підходів до навчання, інтеграції України в міжнародний освітній простір і формуванню нового покоління, здатного ефективно діяти в цифрову епоху.

Оцінка наукового рівня дисертації та наукових публікацій здобувача. Вивчення дисертації та наукових публікацій автора засвідчують логічність структури дослідження, що надало можливість дисертанту визначити мету, об'єкт, предмет і завдання роботи та всебічно й повно проаналізувати задекларовану тему.

У роботі використано сукупність загальнонаукових, міждисциплінарних і спеціально-наукових методів пізнання, які дали змогу висвітлити й вирішити низку теоретичних та практичних питань теми дослідження.

Результати наукового дослідження викладено у восьми наукових публікаціях, серед яких п'ять статей – у наукових фахових виданнях, визначених МОН України як фахові з юридичних наук та трьох тез доповідей, які оприлюднено на міжнародних науково-практичних конференціях.

Викладене дає підстави стверджувати, що дисертація Миронця Юрія Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні» виконана на високому науковому рівні.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Дисертація Миронця Ю.А. є першим монографічним дослідженням у сфері адміністративно-правових засад інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні, у якому сформовано тенденції та перспективи концептуально новітньої моделі освітньої політики України з урахуванням особливостей побудови інформаційного суспільства. Визначено низку науково обґрунтованих пропозицій і практичних рекомендацій. Зокрема, автором уперше сформовано поняття інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності як складової державної інформаційної політики в Україні, що є сукупністю ресурсів та інструментів, які використовуються для створення, обробки, зберігання та поширення інформації, упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітню діяльність задля формування системного підходу до підвищення якості, доступності й інклюзивності освіти, налагодження ефективної комунікації між різними суб'єктами освітньої діяльності, задоволення інформаційних та освітніх потреб суспільства.

Також уперше визначено класифікацію адміністративних процедур інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні, до

яких віднесено: реєстраційні; ліцензійні; процедури сертифікації та акредитації інформаційних систем для використання в освітній діяльності; процедури стандартизації інформаційно-комунікаційних технологій; контрольні адміністративні процедури.

Удосконалено розуміння інтерактивної функції інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні як ключового напрямку сучасного навчання, що передбачає функціонування освітнього середовища через використання віртуальних платформ, гейміфікацію та персоналізацію навчання для забезпечення безперервного, ефективного й суб'єктно орієнтованого освітнього середовища.

Набули подальшого розвитку положення стосовно тенденцій законодавства щодо розвитку, впровадження та використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітній діяльності в Україні, які відображають комплексну стратегію цифровізації освіти шляхом формування різних інтегрованих інформаційних систем і платформ у сфері освіти для забезпечення цифрового управління та взаємодії, цифрової грамотності й загальної цифровізації освіти.

Також обґрунтовано напрями функціонального вдосконалення Національної освітньої електронної платформи (Е-платформи) в Україні щодо: розроблення механізму автоматичної взаємодії Е-платформи з іншими державними інформаційними системами та базами даних, що стосуються освіти й соціального забезпечення; розширення контенту та сервісів для всіх рівнів освіти в межах однієї платформи з урахуванням специфічних потреб кожного рівня; створення умов для розвитку національних виробників освітнього контенту й цифрових ресурсів через стимулювання інновацій, пільгове фінансування та підтримку стартапів у галузі освіти.

Крім зазначеного, у роботі містяться інші положення, висновки та рекомендації, які в сукупності забезпечують цілісність наукової новизни проведеного дослідження.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Обґрунтованість отриманих результатів дослідження, сформульованих положень і висновків дисертаційної роботи Миронця Ю.А. не викликають суттєвих зауважень. Висновки в дисертації сформовано відповідно до отриманих результатів, вони мають вагому аргументацію, свідченням чого є використана методологія дослідження, яка ґрунтується на сукупності загальнонаукових, міждисциплінарних і спеціально-наукових методів пізнання.

Обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, також забезпечена емпіричними даними, які охоплюють результати особистих спостережень з використанням власного досвіду роботи автора.

Отже, результати дисертаційного дослідження Миронця Ю.А., які винесено на захист, є достатньо аргументованими, обґрунтованими, логічними й переконливими, мають високий ступінь наукової новизни та практичне значення.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, володіння методологією наукової діяльності. Наукові результати й положення, що винесені на захист, отримано завдяки використанню різноманітних методів, таких як діалектичний, системний, гносеологічний, індукції та дедукції, формально-юридичний, системно-структурний, класифікації, групування, системно-функціональний, структурно-логічний, прогнозування.

Постановка завдань, визначення мети, об'єкта та предмета дослідження є чіткими, зрозумілими й такими, що цілком відповідають загальним вимогам. Завдання наукового пошуку виконано, мети роботи досягнуто.

Отже, поставлені наукові завдання виконано на високому методологічному рівні, а дисертант опанував необхідні компетенції для рівня доктора філософії.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження. Сформульовані й аргументовані в дисертації теоретичні положення, висновки, пропозиції та рекомендації впроваджено й надалі може бути використано в науково-дослідній сфері – для створення теоретико-методологічної бази вдосконалення запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітню діяльність; нормотворчій діяльності – пропозиції зможуть доповнити нормативно-правові акти, а також законопроекти, які знаходяться на розгляді у Верховній Раді України та стосуються питань побудови інформаційного суспільства й інноваційного розвитку, а також стануть підґрунтям для змістової складової відповідного Положення про інформаційно-комунікаційні технології в освітній діяльності; освітньому процесі – матеріали може бути використано в освітньому процесі під час викладання дисциплін «Адміністративне право» та «Інформаційне право».

Оцінка змісту дисертації, її завершеності загалом. Дисертація Миронця Ю.А. викладена українською мовою та має чітку структуру, що відповідає вимогам МОН України та Порядку присудження ступеня доктора філософії. Дисертація містить анотацію, список публікацій, зміст, вступ, три розділи, що включають десять підрозділів, висновки, список використаних джерел і додатки.

Анотація в стислій формі відображає основні тези дослідження, викладена українською та англійською мовами, доповнена переліком публікацій здобувача, у яких висвітлено основні результати дослідження.

Після кожного розділу й дисертації загалом сформульовано **висновки**, у яких вичерпно висвітлено зміст розглянутих питань. Висновки відповідають отриманим результатам, мають належну аргументацію та високий рівень достовірності.

Список використаних джерел охоплює 180 джерел, що дає підстави стверджувати, що дисертація Миронця Юрія Анатолійовича відповідає встановленим вимогам і є завершеною науковою працею, результати якої

виконують актуальне наукове завдання – визначити адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні та сформулювати пропозиції й рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства в цій сфері.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації на практиці. Отримані результати дисертаційного дослідження Миронця Юрія Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні» може бути рекомендовано для використання в освітній діяльності закладів вищої освіти юридичного профілю, у науково-дослідних розробках наукових установ, під час підготовки наукових публікацій і монографій, планування досліджень за цим напрямом.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача. Загалом позитивно оцінюючи наукову роботу, необхідно спрямувати увагу на деякі дискусійні питання, які потребують, на нашу думку, додаткової аргументації або пояснень під час захисту:

1. Позитивно відзначаючи комплексність роботи, слід вказати як недолік недостатнє висвітлення питання кіберзахисту освітньої сфери, якому необхідно було б присвятити окремий підрозділ роботи.

2. Досить цікавою є запропонована здобувачем соціально-культурна взаємодія (підрозділ 2.4), але така взаємодія не належить до предмета адміністративного права й виходить за межі дослідження.

3. Досліджуючи інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності як складової державної інформаційної політики в Україні, автор, на жаль, не приділив уваги проблемним питанням щодо взаємодії між учасниками освітньої діяльності в системі Єдиної державної бази освіти. Адже, як засвідчує практика останніх років, така взаємодія має низку недоліків, серед яких технічні збої, недостатній рівень підготовки користувачів до роботи із системою, а також відсутність чітких механізмів для

оперативного вирішення конфліктних ситуацій. Це створює складнощі в забезпеченні ефективного обміну інформацією між учасниками освітньої діяльності, знижує рівень довіри до системи й уповільнює її впровадження як інструменту державної інформаційної політики в освітній сфері.

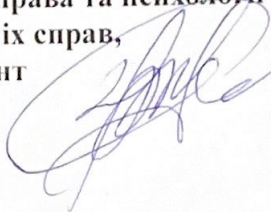
Водночас вказані зауваження та побажання є рекомендаційними і загалом не позначаються на позитивній оцінці дисертації, оскільки спрямовані на поглиблення наукової дискусії під час прилюдного захисту.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Під час вивчення як дисертаційного дослідження, так і наукових публікацій автора фактів порушення академічної доброчесності не виявлено. Дисертація Миронця Ю.А. є оригінальною, самостійно виконаною науковою працею.

Висновок про відповідність дисертації поставленим вимогам. Дисертація Миронця Юрія Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні», представлена на здобуття ступеня доктора філософії, є комплексним, цілісним, завершеним науковим дослідженням, у якому отримано науково обґрунтовані результати, що вирізняються новизною у визначенні найбільш перспективних напрямів удосконалення адміністративно-правових засад інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні, за своїм змістом відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам, встановленим у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 261 (зі змінами та доповненнями від 3 березня 2024 року № 507), наказу МОН України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор – Миронець Юрій Анатолійович – заслуговує на присудження

ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент –
завідувач кафедри теорії, історії та філософії права
навчально-наукового інституту права та психології
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Максим ПЕНДЮРА